

SCHIZOPFRENIE

Co to je ... ?

- ❑ schizofrenie patří do skupiny **psychotických poruch**
  - ❑ schizofrenie je specificky lidské onemocnění **dosud neznámé etiologie** projevující se poruchami myšlení, jednání, vnímání, emocí a vůle
  - ❑ onemocnění je rozšířeno po celém světě, jeho celoživotní prevalence je asi 1%
  - ❑ počátek obvykle mezi 16. a 25. rokem
  - ❑ onemocnění **heterogenní etiologie**
-

Psychosociální pojetí etiologie

(jedna z koncepcí)

---

formulována 4 kritéria pro stres **indukující** schizofrenii
(stres je spouštěcí nikoli rozhodující faktor!):

- ❑ situace vyžadující akci nebo rozhodnutí
  - ❑ složitost, dvojznačnost či nejasnost informací poskytovaných k vyřešení úkolu
  - ❑ situace vyžadující akci nebo rozhodnutí přetrvává, aniž byla vyřešena
  - ❑ osoba nemá možnost „úniku“
-

Jaké příznaky to jsou ... ?

- Nejčastější symptomy:
    - ztráta náhledu
    - sluchové halucinace
    - vztahovačnost
    - podezřívavost
    - plochá emotivita
    - halucinace druhé osoby
    - bludné ladění
    - persekuční bludy
    - cizí (vkládané) myšlenky
    - ozvučené myšlenky
-

Diagnostická kritéria

---

přítomnost alespoň jednoho z následujících příznaků v trvání delším než 1 měsíc:

- slyšení vlastních myšlenek a intrapsychické halucinace
- bludy kontrolovatelnosti a ovlivňování, případně prožitky pasivity a přesvědčení o tom, že je subjekt ovládán psychotickými prožitky
- halucinované hlasy, které komentují chování pacienta, případně o něm rozmlouvají
- bludná přesvědčení, která se vymykají dané kultuře

pokud není přítomen některý z předchozích příznaků, pak přítomnost alespoň dvou z příznaků následujících:

- přetrvávající halucinace
  - formální poruchy myšlení (inkoherence, zárazy, neologismy)
  - katatonní projevy
  - negativní příznaky v podobě apatie, alogie (ochuzení řeči, autismus, emoční oploštění až vyhaslost)
  - nápadné změny v chování (ztráta citových vztahů, zájmů, sociální stažení, nečinnost)
-

Jaká je dynamika onemocnění?

---

schizofrenie může **probíhat:**

- chronicky bez přechodného zlepšení
- v atakách s narůstajícím nebo stabilním defektem
- v atakách s částečnou nebo úplnou remisí

co se týče **důsledků:**

- cca 1/3 žádné důsledky
  - cca 1/3 opakované epizody
  - cca 1/3 degradace, defekt osobnosti (postpsychotický defekt)
-

Jaké jsou typy ... ?

- ❑ **Paranoidní schizofrenie** – jde o nejčastěji se vyskytující typ. Obvykle se objevuje spíše ve vyšším věku a charakteristické jsou hlavně pozitivní příznaky – bludy a halucinace. Dotyčný se může cítit ohrožen jinými lidmi, silně žárlí nebo cítí se pronásledován atp. Prognóza je relativně dobrá.
  - ❑ **Simplexní schizofrenie** – může se projevit už kolem 15. roku věku a je tvořena spíše negativními symptomy: citovou otupělostí, abulií a anhedonií. Tato forma má v mnoha případech tendenci chronifikovat.
  - ❑ **Hebefrenní schizofrenie** – začíná u mladých lidí (cca do 20 let). Mezi její projevy patří zanedbávání povinností, časté používání vulgarismů, plané filozofování, hloupé vtipkování, zvláštní myšlení a celkově podivně podivínství.
  - ❑ **Katatonní schizofrenie** – je poměrně vzácná, tvoří asi setinu všech případů schizofrenie. Typické je narušení v oblasti motoriky (pohybů). Má dvě podoby – stuporózní a produktivní.
  - ❑ **Nediferencovaná schizofrenie** – je směsí příznaků, přičemž nelze přiřadit žádnému výše zmíněnému typu (např. kombinace hebefrenní a katatonní formy).
  - ❑ **Reziduální schizofrenie** – takto se označuje chronická, na léčbu příliš nereagující forma schizofrenie.
-